

Mistr Budňanského oltáře (za jiných okolností pojmenován také Mistr Vejprnického oltáře), se jeví jako malířská dílna působící v 90. letech 15. st. nejspíše v Praze či hypoteticky v Chebu. Jde o konstrukt vytvořený historiky umění na základě skupiny dochovaných děl, která vykazují výrazné stylové podobnosti. Ta zahrnuje tři torzálně dochované malované oltářní retábly. Jde o Budňanský oltář, Průhonický oltář a oltář křižovnického kláštera. Převážně se jedná o díla nižší kvality, která dle dosavadní interpretace ilustrují průměrnou produkci pražských dílen na konci 15. st. Stylově jsou výrazně odvozeny od produkce norimberského malířského centra, ovšem údajně také od problematicky definovaného soudobého „dvorského“ malířství v Praze. Do souboru byla také po určitou dobu řazena pro stylovou příbuznost tzv. Vejprnická deska, původně střed jiného malovaného oltáře, což proměnilo pojmenování anonymního mistra dílny. Autorem této koncepce byl Jaroslav Pešina, který se tématu věnoval zdaleka nejvíce, naposledy v roce 1978, a tato práce tak částečně polemizuje především s jeho závěry.

Obsahem práce je komplexní monografické zhodnocení skupiny děl a jejich vzájemných vztahů včetně kritické revize předchozích badatelských příspěvků, což má pomoci rehabilitovat zájem o tuto pozoruhodnou, avšak opomíjenou skupinu děl.

Klíčová slova

Mistr Budňanského oltáře, Mistr Vejprnického oltáře, Mistr Křivoklátského oltáře, Vejprnický oltář, Budňanský oltář, Průhonický oltář, Oltář křižovnického kláštera, deskové malířství, malířská dílna, 15. století, okolo 1500